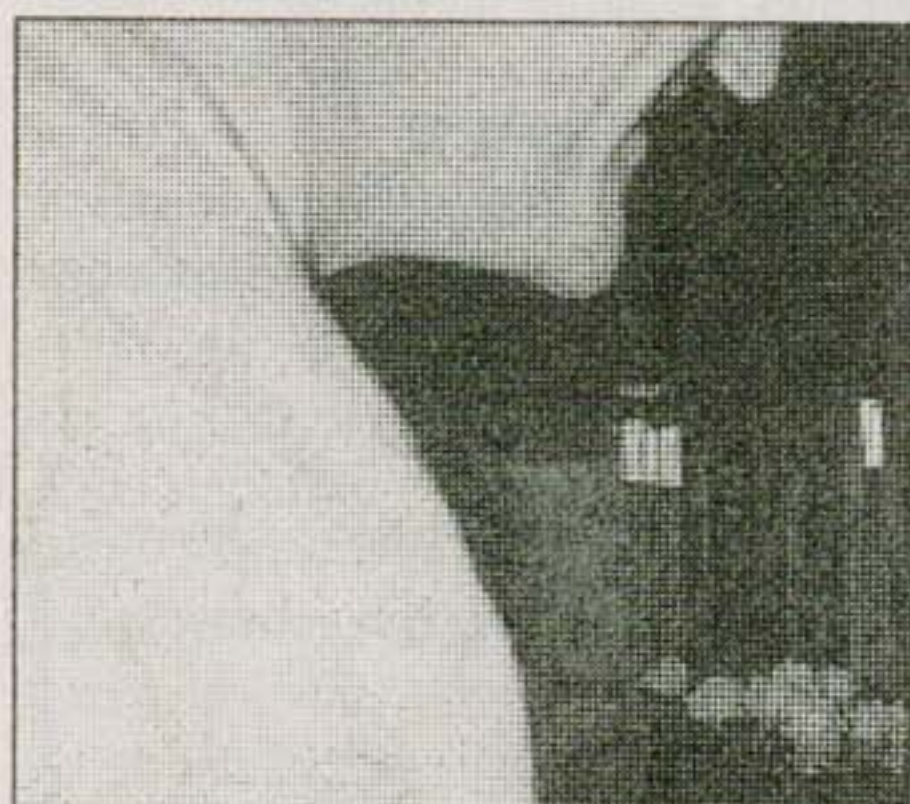

Klausiame – ir neatsakome

PPP gavo šią nuotrauką, o su ja ir klausimą: kas tai?

PPP nežino ir dėl to neatsako.

O gal kas atpažins?

Iš tikrų nutikimų serijos

Muitinės valdyba nusprendė žengti koją kojon su gyvenimu ir nusipirko melo detektorių. Žinoma, padėvėtą, kaip ir visa kita, ką mes perkame iš Vakarų. Tačiau detektorius dar atrodė visai geras, o jo sertifikate, kuris kartu atstojo rekomendaciją, buvo įrašyta: "Šis instrumentas per 5 eksploatavimo metus išryškino 7 kyšininkus, 2 "Stazi" agentus ir n skaičių smulkių melagėlių..."

Taigi detektorius tikrai buvo vertas pasitikėjimo.

Kiekvienas prietaisas, ypač iš Vakarų, turi būti išbandomas. Tačiau kas bus tas pirmasis triušis? Visi sužiūro į muitinės naują Joną Mickutį, priimtą bandomajam laikotarpiui.

-Kodėl aš? Manim valdžia ir taip jau pasitiki...

-Dar labiau pasitikės, - pareiškė du pro-

fesoriai iš Vilniaus, kurie buvo pasamdyti darbui su detektoriumi.

Ką darys vargšas Jonas Mickutis! Tik išpėjo, kad jis gali susijaudinti ir suklysti.

-Ne tragedija, - atsakė profesoriai. - Visada galima pasitaisyti. Tik greitai - per 3 sekundes.

Sėdi Jonas Mickutis detektoriaus krėslė ir laukia klausimų. O prakaitėlis jau ant kaktos.

-Vardas, pavardė?

-Jonas Mickutis.

-Vedęs?

-Taip.

-Ar žmoną myli?

-Taip.

Žalioji detektoriaus akis pritariamai mirktelėjo, reikšdama visišką sutikimą.

-Kiek turi vaikų?

-Tris.

Žalioji akis iš pradžių įsižiebė, bet greitai prigeso. Pradėjo mirkčioti raudonoji.

-Pasitaisyk! - leido profesoriai.

-Tris su žmona. Su kaimyne dar keturis.

Detektorius nusišypsojo žaliai.

-Ar savo žmoną myli?

-Jau klausėte.

-Atsakyk!

-Geras vyras ir savo žmoną myli.

Detektorius vėl išsišiepė žaliai, kaip pavasari salota.

-Ar sovietmečiu buvai komunistas?

Detektorius staiga išsiplieskė, kaip raudonasis burokėlis. Tai reiškė, kad bandomasis meluoja.

-Pasitaisyk!

Joną Mickutį prakaitas dar labiau išmušė:

ką sugalvoti per tas tris sekundes? Bet sugalvojo per dvi.

-Buvau tik TSKP narys, o komunistas - niekada. Vaidinau dirbantį, gėriau, vogiau. Žodžiu, visaip kenčiau sovietams, kurie dėl to ir žlugo.

Detektorius tylėjo, nes tokiam teisingam atsakymui jis nebuvo užprogramuotas. O profesoriai tuo metu rengėsi baisiausiam išbandymui.

-Ar kyšius imi?

-Ne.

-Kodėl?

-Neduoda.

-O kai duos, ar pasidalinsi su viršininuku?

Per tris sekundes Jonas Mickutis išgyveno klaidingą vidinę dramą. Atsakys taip - blogai. Atsakys ne - dar blogiau, nes už profesorių stovėjo pats viršininkas ir klausėsi.

-Ne piniguos laimė, - pagaliau išstenojo Jonas Mickutis, jausdamas, kad nepataikė... Pasibaigus bandomajam laikotarpiui, Jonas Mickutis vis dėlto buvo priimtas muitininku. Įteikdamas pažymėjimą, viršininkas jam pasakė:

-Laimė tikrai gali būti ir ne piniguose. Laimė dažnai slepiasi ir prancūziško konjako butely. Tu protingas vaikas.

Stasys Varneckas

Iš aukso lūpų - į PPP

-Kodėl vištos vasarą daugiau deda kiaušinių negu žiemą?

-Todėl, kad vasarą ilgesnės dienos ir vištos turi daugiau laiko.

-Kaziuk, tu vėl pešiesi su Onute. Juk tu didesnis ir turi nusileisti mažesnei.

-Aha! O, tėtė, - ar daug kartų man nusileidai?

Mokytojas aiškina:

-Aš prašiusi, tu prašiesi, jis prašiesi. Koks čia bus laikas, Simuk?

-Šeštadienio vakaras, pone mokytojau.

Joja žmogus ir laiko ant pečių nemažą maišą su grūdais.

-Dėde, ar ne geriau, kad maišą pasidėtum ant arklio? - šaukia praeiviai.

-Gaila arklio. Užtenka, kad jis mane neša, - atsako raitelis.

Rokiškio
PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22

4820 Rokiškis

Redaktorius Vygasdas Pranskūnas

Leidžia UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Už skelbimų turiną redakcija neatsako.

Renka, maketuoja, spausdina "Rokiškio pragiedrulių" leidybos centras.

1,5 spaudos lanko. Indeksas 424.

Laikraštis išeina antradieniais ir penktadieniais

Tiražas 5900 egz.

Tel./Faks. 5 13 54

"KONCERTUOTI TĖVO GIMTINĖJE - VIENAS MALONUMAS"

Tikriausiai Lietuvoje nėra žmogaus, kuris nepažintų Virgio Stakėno, šiais metais švenčiančio savo kūrybinės veiklos 25 - metį.

Su šiuo muzikantu ir dainininku kalbėjau Rokiškio sporto mokyklos stadione likus valandai iki koncerto "Šerifo atostogos".

Pokalbį pradėjome nuo to, ką jam reiškia Rokiškio kraštas.

- Papiškių kaime, Panemunio valsčiuje, gimė mano tėvas, kuris visada šiltai prisimena savo gimtinę, jos nuoširdžius ir darbščius žmones. Prieš porą metų

kartu su tėvais dalyvavau kraštiečių susitikime Čedasuose. Išliko labai šilti prisiminimai, - sakė Virgis Stakėnas.

Pats dainininkas gimė Šiauliuose, tačiau tėvo gimtinės trauka išliko, nors Rokiškyje dabar lankosi retai - labai užimtas.

Pasibaigus festivaliui "Šerifo atostogos", jis vyks koncertuoti į Palangą.

Neseniai, kaip jis pats sakė, su jaunais, bet profesionaliais vyrukais baigė

įrašinėti albumą "615 - CRAZY CROW" (Pašėlusi varna). Albumas melomanus

turėtų pasiekti rugsėjo ar spalio mėnesį.

Liepos 28 dieną Virgis Stakėnas išvyks ta į didžiausią Rytų

Europoje Country muzikos festivalį, kuris vyks Lenkijoje, Mragovo mieste. Šį festivalį tiesiogiai yra numatiusi transliuoti Lenkijos televizija.

Rugpjūčio pirmą dešimtadienį Panėvėžio "Kalnapilis" švęs alaus daryklos šimto metų jubiliejų. Jo renginiuose pakviestas dalyvauti ir Virgis Stakėnas. Po to didelis festivalis "Pūdas druskos" Druskininkuose.

Virgiui Stakėnui teko koncertuoti

Jungtinėse Amerikos Valstijose, įvairiose Europos šalyse. Dabar vėl turi kvietimą į JAV.

Nemažai laiko atima Šiauliuose jo iniciatyva įkurtas klubas "Jonio pastogė", kuris tapo ryškiu kultūros židiniu šiame mieste. Beje, šiame klube kiekvieną vakarą groja "gyva" muzika, organizuojami įvairūs renginiai.

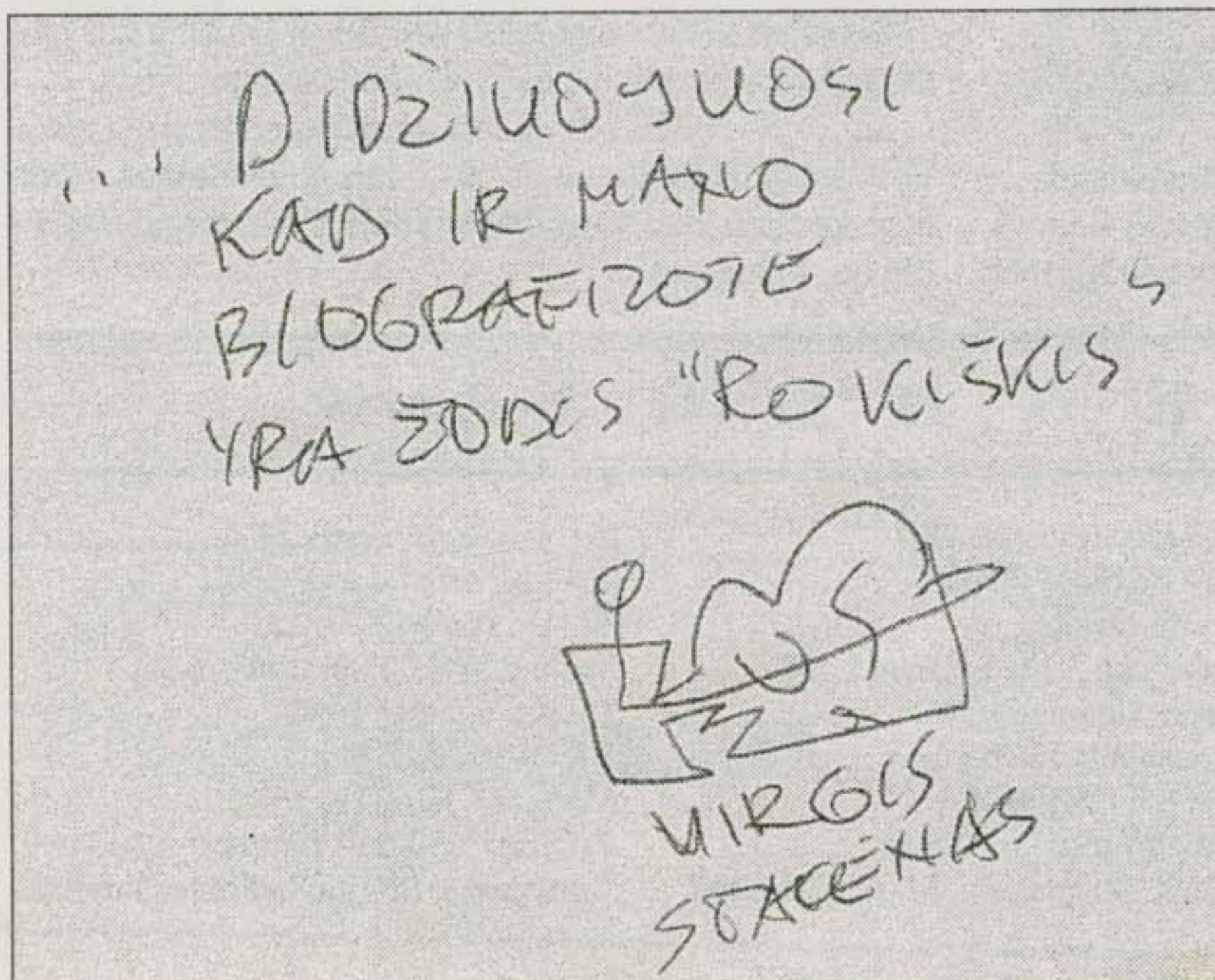
Tekstus dainoms, muziką, oranžuotes dažniausiai rašo pats atlikėjas. Daug kas Virgį Stakėną vadina vieno žmogaus orkestru. Jis vienodai puikiai jaučiasi ir prieš 5, ir prieš 5000 klausytojų. "Man kur kas svarbiau dainuoti ir groti ne iš gaidų, o iš širdies", - sakė maestro.

Virgis Stakėnas yra pirmasis Lietuvos country muzikantų asociacijos prezidentas, tikrosios Tarptautinės Bliugraso muzikos asociacijos (JAV) narys.

Ir dar. Jis yra vaikų draugas, lietuviškas Karlsonas - Tadas Padas.

Pašnekovas juokaudamas sakė, kad moka skambinti telefonu, plaukti trim stiliais ir valgyti pupelių sriubą. Žadėjo nepamiršti rokiškėnų, nes tėvo gimtinėje koncertuoti - vienas malonumas.

Rimantas Jurgelionis

Nadja ir Alfredo Nepriklausomybės aikštėje.

Brazilė Nadja myli senelių šalį

Liepos pradžioje vykusioje Pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje dalyvavo per 900 užsienio šalių lietuvių. Pasibaigus šventei, dauguma iš kitur atvykusių tautiečių pabiro po šalį - viešėjo pas gimines, draugus. Rokiškyje lankėsi brazilai Nadja Girčis ir Alfredo de Sa. "Pragiedruliai" daugiau šnekino aštuoniolikmetę Nadją, mokančią anglų kalbą. Metais vyresnis Alfredo kalba tik portugališkai, tad su juo bendrauti buvo sunkiau.

- Sakyk, Nadja, iš kokio miesto atvykote?

- Iš nuostabaus San Paulo. Ten pernai baigiau vidurinę mokyklą. Brazilijoje mokslo metai prasideda vasarį, o baigiasi lapkritį. Mano pusbrolis Alfredo San Paulo universitete studijuoja TV reklamos vadybą.

- Ar patinka miestas, kuriame gyveni?

- Aš labai myliu savo miestą. Ten yra visko, ko tik širdis geidžia.

- Kaip leidi laisvalaikį?

- San Paule labai daug prekybos centrų. Mėgstu po juos vaikščioti. Žaidžiu tenisą, plaukiuju, lankau karatė pratybas, einu į diskotekas.

- Gal jau turi vaikina?

- Turėjau, bet jis metams išvyko iš Brazilijos, todėl praradau.

- Ar tu pirmą kartą Lietuvoje?

- Buvau atvykusi 1995 metais. Vilniuje susiradau draugę, dabar susirašinėjam.

- Ar patinka šis kraštas?

- Labai. Čia seneliai gyveno. Jie 1927 metais išvyko į Braziliją. Aišku, manęs tuomet dar nebuvo, tačiau jaučiu, kad mano

šaknys - šioj žemėj. Lietuvoj viskas skiriasi: ir žmonės, ir automobiliai, ir gamta. Čia vien lygumos, o Brazilijoj - kalnai ir kalnai.

- O kaip atrodo Rokiškis?

- Mielas miestas. Galima nuostabiai pailsėti.

- Ką abu veikėt dainų šventėj?

- Šokom. Pusbrolis buvo mano partneris. Jo tėvai gyvena kitame Brazilijos mieste, bet Alfredo, atvažiavęs studijuoti į San Paulą, atėjo šokti į "Nemuno" grupę.

- Tai jūsų grupė pavadinta Lietuvos upės vardu?

- Taip. Kai čia buvom prieš trejus metus, labai patiko jūsų šokiai, todėl Brazilijoje buvo įkurta tokia grupė. Yra dar ir kitas panašus kolektyvas.

- Iš Lietuvos grįšit į Braziliją?

- Alfredo grįš, o aš skrisiu į Vokietiją. Vasario 16 - osios gimnazijoje mokysiuos lietuvių ir vokiečių kalbų.

- Tad abiems - sėkmingo skrydžio.

- Labai ačiū.

Kalbėjosi Vygandas Pranskūnas

Autoriaus nuotrauka

Pasaulio savaitė

Po užsitęsio konflikto su Baltarusija dėl užsienio šalių ambasadorių rezidencijų, Europos Sąjunga nutarė įgyvendinti savo grasinimus ir nebeišduoti vizų šios šalies prezidentui A.Lukašenkai ir jo vyriausybės nariams.

☺☺☺

JAV Niū Hempšyro valstijoje mirė greitojo aptarnavimo restoranų tinklo "McDonald's" įkūrėjas Ričardas Makdonaldas. Jam buvo 89 metai.

☺☺☺

Jei grupei G7 priklausančios šalys nespės rasti lėšų dviem naujiems Černobylio atominės elektrinės branduoliniams reaktoriams, Ukrainos vyriausybė žada atidėti jėgainės uždarymą. Tokį ukrainiečių ketinimą Vakarų ekspertai pavadino atviru branduoliniu šantažu.

☺☺☺

Penktadienį po 80 metų Sankt Peterburge, Petropavlovsko tvirtovėje, vyko paskutinio Rusijos caro Nikolajaus II, jo žmonos Aleksandros, trijų dukterų Olgos, Tatjanos ir Anastasijos bei keturių tarnų palaikų perlaidojimo ceremonija. Į amžinojo poilsio vietą palaikai atgabenti iš Jekaterinburgo, kur nuo 1992 metų buvo saugomi teismo medicinos ekspertizės biure. Paskutinę minutę pakeitęs planus ir atvykęs į laidotuves, Rusijos prezidentas B.Jelcinas paprašė protėvių atleidimo. Kaip žinia, caras su žmona, trimis dukterimis ir keturiais tarnais buvo sušaudytas 1918 metų liepos 17 dieną.

☺☺☺

JAV federalinis tyrimų biuras paskelbė, kad suimti asmenys, kurie kėsinosi nužudyti šalies prezidentą B.Klintoną. Į prezidentą ketinta šauti AIDS ligonio kraujyje pamirkytus kaktuso spyglius.

☺☺☺

Bendrovė "Latvijas balzams" pradėjo gaminti naują produkciją - degtinę 1,75 litro buteliuose su rankenėle.

☺☺☺

Šeštadienį Niujorke įvyko oficialus ketvirtųjų "Geros valios" žaidynių atidarymas. Tarp daugiau nei 1300 atletų iš 60 šalių varžybose dalyvauja ir 16 Lietuvos sportininkų - vyrų krepšinio rinktinė bei lengvaatletės N.Žilinskienė ir R.Nazarovienė.

☺☺☺

Vakar Latvija išleido į apyvartą naują 500 latų nominalo banknotą. Tuo baigta Latvijos pinigų reforma, pradėta prieš šešerius metus.

Robertas Einoris

ROBERTAS EINORIS - GERIAUSIAS ŠALIES ARTOJAS

Ketvirtadienį ir penktadienį Dotnuvoje vyko pirmosios po Nepriklausomybės atkūrimo šalies artojų varžybos. Trisdešimt visų apskričių artojų varžėsi dėl geriausiojo vardo, prizų ir kelialapių į kitais metais Prancūzijoje vykšiančias Pasaulio artojų varžybas.

Panevėžio apskrities garbę gynė Rokiškio rajono Vilkolių kaimo ūkininkas Robertas Einoris. Startuodamas su savuoju MTZ - 892 ir "Kverneland" firmos 3 korpusų plūgu, Robertas laimėjo pirmą vietą. Jis 1999-ųjų vasarą atstovaus Lietuvai Pasaulio artojų varžybose.

Stasys Varneckas
Autoriaus nuotrauka

Niekada neišblės tautos atmintyje S.Dariaus ir S.Girėno žygdarbis, kuriam praėjusį savaitgalį suėjo 65-eri. Lietuvos lakūnų atminimui savo eiles skiria rokiškėnas Alfonsas Krasauskas. Iškilmingose eilutėse, parašytose 1963 metais, – pagarba, meilė, išdidumas.

GIESMĖ APIE LITUANIKĄ

Kankliai senolių
garsais sidabriniais ramino
Graudžiančias širdis
motulių ir dukrų švelnių, -
Nuo teutonų
apgynę sodybas tėvynės,
Kai nesugriždavo
vyčių oi daugel kilnių.

Tegul poetai
dainas tau sudėtų garsingas,
Mano gimtine,
o krašte tu mano brangus!
Te ir grojėjai
gaida stebuklinga siringos
Giesmei pritartų
apie tėvynainių žygius!..

Senas Atlantas
ko rūstauja – vėjų didelių
Prašo pagalbos
ir šaukiasi keršto baisaus?
Vilnis kaip kalnus
iš iščių slaptingų sukėlęs,
Ant įsibrovėlio
graižosi sviest įžūlaus!

Niršta Atlantas
ir audromis Dangui grūmoja, -
Paukštis nepaprastas
drįso ramybę sudrumst:
Jo viešpatijon
kam leido įskristi kaubojam –
Dviem argonautam
padangių, dviem žemės sūnums!..

Vėjai greitieji
ves debesį šokti fokstrotų,
Kai Griausmavaldis
jiems muziką šiurpią užgros.-
Bet Lituanią
tiesiai vairuoja pilotai –
Prakeiksmų Senio
nežiūri, nei šėlų audros.

Jiems tolimoji
žvaigždė prieš akis viltim žiba –
Lyg žaltvykslėlė
mielųjų gimtinės naktų.
Mirguoja žėri
rytų horizonte beribiam...
Aušros pasveikins greit
purpuriniu saliotu.

Nauji Ikarai –
atkaklūs lietuviai nuo Jūros,
Stichijas liko
Atlanto pakrantėj drumatoj...
Upės sutvyska
žemai krištoliniais ažūrais –
Žvilgsnis aprėps
mėnesienose Nemuną tuoj...

– – – – –
Oi, sakalų mūs
ko saulė nenori sutikti? –
Gaisan kraujolakan
nyra padangė melsva...
Ko vakaruos, ko gi
vaiposi negandos piktos? –
Kai begaliniai
jų laukia visa Lietuva...

Žuvo lakūnai
nuo svetimo rankų žiauriųjų,
Žuvo už laimę,
godas mūs tautos ir žmogaus...
Blykšta mėnulis
ir šaltojo eterio jūroj
plūsta Aušrinė
gailiaja rasa iš dangaus.

Liūdi drąsuolių
draugai... Ir našlė blyškiabruvė
Dariaus vis alpėja...
Verkia dukružė gležna.
Žino tautiečiai,
kad veltui didvyriai nežuvo:
Šlovę nevystančią
Lietuvai skrydis atneš!

MIESTO JUBILIEJUI - 350 TŪKST. LITŲ

Rengiantis paminėti Rokiškio miesto 500 metų jubiliejų, šių metų išlaidoms skirta 350 tūkst. litų. Ši suma padidės dar 150 tūkst. litų. Lygiai tiek jubiliejaus komisijos posėdyje pa-

žadėjo akcinės bendrovės "Rokiškio sūris" atstovas Pranas Zajančauskas. Ši įmonė finansuoja jubiliejui skirtą paminklo statybą.

Komisijos posėdyje sudarytos darbo grupės, kurios rūpinsis atskirais pasirengimo darbais. Daug darbų turės leidybos grupė. Jos pirmininkas -

rajono kultūros tarnybos vadovas Petras Blaževičius. Numatoma išleisti reprezentacinę knygą apie Rokiškį, E.Rimšos "Rokiškis istorinėje apžvalgoje" bei atvirukų komplektą.

"R. P." inform.

REIKALINGOS IR PERPARDAVINĖTOJŲ PASLAUGOS

Šiauliuose, nors ir su dideliais vargais, statomas žemdirbių turgus. Rokiškėnai prieš 2 metus bandė sulipdyti ūkininkų turgų. Tačiau iš to sumanymo nieko neišėjo, nes žmonės pripratinti prie naujovės visada sunku, ir mūsų ūkininkai, trihektarininkai bei kolektyvinių sodų savininkai mieliau rinkosi senąjį turgų ir pasilikojame. Tad dabar Rokiškio turgus - ir žemdirbių, ir smulkių perpardavinėtojų, kurie sovietiniais laikais buvo vadinami spekuliantais, prekyvietė.

Tačiau ir perpardavinėtojai, pasirodo, reikalingi. Šeštadienį turguje sutiktas buvęs mokytojas Vytautas G. sakė, kad šią vasarą jam pavyko užauginti neblogų ankstyvųjų kopūstų.

Bet pačiam stoviniuoti už prekystalio ir sverioti kopūstų galvas nepatinka.

Tad susitadęs perpirklį, kuris visus mokytojo kopūstus nupirks urmu, už kilogramą mokėdamas po 80 centų. Šeštadienio turguje tokių kopūstų kilogramas kainavo 1,2 - 1,4 lito.

Prekinę vertę dar tebeturi ir kitos daržovės, nors žiobiškio Egidijaus Ardavičiaus pranašystė ("Rokiškio pragiedruliai" Nr. 27) išsipildė: už kilogramą agurkų pirkėjai jau nebemoka nė 2 litų. Per tą laiką 2 litais sumažėjo ir pomidorų kaina. Dabar jų kilogramas - 5 litai.

Dar palyginti brangios bulvės. Ūkininkas Jeronimas M. už "Detsko selskije" veislės bulvių kilogramą prašė nuo 1 iki 1,8 lito. Na, o vadinamųjų "kiaulinių" bulvikių kilogramą iš jo

buvo galima nusipirkti ir už pusę lito.

- Bulvės nebus pigios ir rudenį, - rimtai aiškino pirkėjams ūkininkas nuo Pandėlio. - Kai kasdien lyja ir tarpvagiai plūsta upeliais, gero derliaus nelauk. Įsimeta ligos, puvinys...

GRŪDAI TURGUJE BRANGESNI, NEGU SIŪLO VALDŽIA

Ūkininkui Antanui Dručkui, atvykusiam iš kaimyninės Skapiškio seniūnijos, Rokiškio turgus patinka labiau negu Kupiškio. Šeštadienį jis į Rokiškį atsivežė toną kviečių ir sėkmingai pardavė, už maišą (apie 50 kilogramų) gaudamas po 24 litus. Pasitelkę nesudėtingą aritmetiką greitai suskaičiavome, kad tona kviečių - 480 litų. Tai 20 litų daugiau negu minimali ribinė kaina, kurią už maistinius pirmos klasės kviečius šiais metais siūlo Lie-

tuvos žemės ūkio ministerija.

- Auginu 50 hektarų kviečių, - pasakojo skapiškietis. -

Iš hektaro prikulsiu ne mažiau kaip po 4 tonas. Taigi 200 tonų. Argi tokią daugybę po turgelius iškaišiosi? Teks parduoti Agentūrai. Kad ir pigiau, kad ir 70 procentų kainos išsyk - nieko nepadarysi.

Yra tokia Agentūra. Tai Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra, kuriai šalies komerciniai bankai suteiks 300 milijonų litų paskolą su valstybės garantija. Maistinius grūdus Agentūrai supirks konkursą laimėjusios šalies grūdų perdirbimo įmonės. Tarp jų ir akcinė bendrovė "Rokiškio grūdai".

- Dabar Rokiškyje būsiu dažnas svečias, - sakė skapiškietis A.Dručkus.

BEVEIK SENSACIJA, DĖL KURIOS PERGYVENA ŪKININKĖ

Lygiai prieš savaitę, sutikdama savo ūkyje Lauko dienos dalyvius ir atskleidama jiems ūkininkavimo paslaptis, Misiūniškio kaimo ūkininkė Stasė Jasinevičienė pareiškė, kad "dabartine pieno kaina ji patenkinta" ("Rokiškio pragiedruliai" Nr. 34). Tačiau jau vakar ji susijaudinusi skambino rajono žemės ūkio valdybos specialistams, pranešdama nemalonią žinią: Kauno nepriklausoma laboratorija jos 15 karvių piene rado inhibitorinių medžiagų. Tai galėtų būti cheminių plovimo, valymo priemonių pėdsakai ir kt.

Tai beveik sensacija, nes ūkininkės S.Jasinevičienės pienas dažniausiai būdavo aukščiausios rūšies. Dabar iki kito laboratorijos patikrinimo ūkininkė už kilogramą pieno gaus tik 23,5 cento - pusę antros rūšies pieno kainos.

Taip nauji pieno kokybės standartai nubaudė perspektyviausią rajono ūkininkę. Kitiems sekasi dar blogiau. Štai grupei Čedasų pieno statytojų už vieną birželio dekadą pinigų iš viso nebuvo priskaičiuota. Atseit daug kainavo pieno atšaldymas, valymas ir kt. Tik čedasiškiams pasiskundus, "Rokiškio sūris" jiems "priskaičiavo" po keliolika litų.

Skundų dėl drakoniskų pieno kokybės sankcijų rajono žemės ūkio valdyba bei "Pragiedrulių" redakcija gauna ir daugiau, tačiau padėti negali.

tokie nauji standartai, prie kurių reikės priprasti.

Nauji pieno kokybės standartai suneramina ūkininkę S.Jasinevičienę.

Turgaus reportažas

Stasys Varneckas

Stasys Daugėla

Pandėlietės – Žemaitijoje

Kiekvienais metais nuo liepos 2 iki 10 d. vyksta didieji Žemaičių Kalvarijų at-laidai. Šiomet juose dalyvavo ir Pandėlio miestelio katalikių moterų draugija. Važiavo 30 žmonių kartu su Pandėlio – Panemunio klebonu Broniumi Balaiša.

Kiekviena atleidų diena turėjo inten-ciją. Liepos 9 – oji, kai lankėmės, buvo skirta ligoniams. Pasitaikė labai graži, saulėta diena. Išklausėme sumą ir su di-džiule procesija patraukėme į kalnus. Grojo dūdų orkestras, choras giedojo giesmes. Matėsi daug jaunimo, ir tai la-bai maloniai nuteikė. Apeiti visas 21 koplyčią susidaro 7 km kelias. Labai kal-vota vietovė ėjome 3 valandas. Nors pa-vargome, bet tas nuovargis buvo kažkoks

palaimingas. Po to nu-važiavome į Telšius. Ten aplankėme kated-rą ir kunigų seminari-ją. Ji mums brangi, nes šiais metais, ją baigęs, šventimus gavo pandėlietis kunigas S.Styra. Šiuo metu joje studi-juoja klierikas Edga-ras.

Vakarėjant pasie-kėme Kryžių kalną.

Pasimeldėme – ir namo. Kiek įspūdžių, kiek dvasinės naudos, kiek tylaus susi-kaupimo!

Ačiū Pandėlio seniūnei už ekskursan-

Su kunigu B. Balaiša – žemaičių Kalvarijoje.

tams skirtą autobusą.

Nijolė Liugailienė
Ekskursijos vadovė
Autorės nuotrauka

Kokie mes esame?

Ne vienas gerai prisimename tarpukario metus, vokiečių okupaciją, soviet-metį. Dabar jau dešimtmetis po Nepri-klausomybės vėliava. Ką šie laikotar-piai davė, ką patys sukūrėme?

Tarpukario metais visi normaliai gy-venome. Buvom draugiški, linksmi, są-žiningi, vienas kito nesmerkėme. Vi-siems visko užteko.

1940 metais mūsų kraštą okupavo Raudonoji Armija. Nauja tvarka, nau-ji įstatymai. Supratome, kad mus išnau-doja. Pradėjome vieni kitus skųsti. Vie-nus išvežė į Sibirą, kiti griebėme jų tur-tą, nors žinojome, kad jis ne mūsų.

Vokiečių okupacijos metais vienus vadino komunistais, kitus - fašistais. Vėl nauji suėmimai, koncentracijos la-geriai, Reicho darbo tarnyba, jaunų vy-rų į kariuomenę šaukimas.

Tie metai prabėgo. Vėl raudonos vė-liavos, bemiegės naktys. Daug kas ma-nė, kad taip gyvensime amžinai.

Kuriantis kolūkiams naktimis ne-miegojome, nes ne tik žemę, bet ir kitą turtą reikėjo atiduoti. Ėjo metai. Prie

tokio gyvenimo pripratome. Ne vienas įvairiais būdais stengėsi pasisavinti nors kiek kolūkio turto. Atrodė, tai norma-lu. Ir štai mūsų numylėti kolūkiai griu-vo. Daug kur vyko labai nelygios daly-bos. Vieni staigiai turtėjome, kiti, visą gyvenimą kolūkyje išdirbę, nusususį veršelį ar dvesiantį paršą gavome. Ki-lo žmonių nepasitenkinimas, pyktis.

Atgauta Nepriklausomybė, nebėra kolūkių, stengiamės savo tėvų, senelių žemę susigražinti. Bet to lengvai pada-ryti, pasirodo, neįmanoma.

Vieni ryžomės auginti daug grūdinių kultūrų, linų, rapso. Kiti pirkome kar-ves, nes pienas, supratome, duoda di-džiausias pajamas.

Prabėgo keli įtempto, vargingo gy-venimo metai. Matome, kad jau nebe-apsimoka nei javus, nei linus auginti, nei karves melžti, nei bekonus šerti. Kainos žemos, neaišku, ar parduosi, o pardavęs, kada pinigų gausi. Dabar, atrodo, supratome, kad esame tie pa-tys žmonės, tad kam mums reikėjo pyk-tis, vienas kitą skųsti. Kas, kad kai ku-rie iš griūvančių kolūkių sugebėjo di-džiausius pastatus, valgyklas, sandėlius pasiimti? Dabar jie niekam nereikalin-gi, juose pelės vaikus augina, lietus per stogus sunkiasi, vėjas švilpauja. Ar tei-singai elgiamės, vieni kitus vadindami komunistais, landsbergininkais? Daž-nai patys nebežinome, kokie esame.

Gyvenimas vietoje nestovi. Turbūt pagalvojame, kodėl taip darėme, ko-

dėl buvome vieni kitiems judai. Kiek be reikalo nervų netekome. Gaila, kad užmiršome viena – Santarvę. Mums šiandien reikia blaivių minčių, tvirto nusistatymo, teisingumo, artimo mei-lės ir, viską užmiršus, stoti po Santar-vės vėliava. Vieni kitiems paduokime ranką, kas buvo bloga, atleiskime. Mū-sų atgimusiai Lietuvai visur ir visada reikia sąžiningų, dorų, giliai protaujan-čių žmonių. Tikiu, mes jais būsimė.

Jonas Talutis
Kazliškis

ĮKLIUVO

Sovietmečiu kelių šeimų gyvuliai bu-vo laikomi buvusio dvaro tvarte. Ten pat vaikštinėjo ir vištos. Moterys pra-dėjo aimanuoti, jog po nakties nebe-randa kiaušinių. Spėjo, kad tai šeškų darbas. Vienas darbininkas, niekam nieko nesakęs, padirbo dvejus spąstus šeškams. Vakare, vos tik sutemus, ne-savu balsu šaukdama įbėgo kaimynė kruvina ranka.

Pasirodo, kad ši moteris kiekvieną vakarą ėjo kiaušinių rinkti. Ši, graiby-dama po vištų gūžtas, ranka pataikė tie-siai į spąstus.

Nuo to laiko kiaušiniai niekada nie-kam nebedingdavo.

Jonas Savickas

Panemunio miesteliui šiemet – 400 metų. Kraštotyrininko Alberto Medelinsko surinkta medžiaga apie Panemunio dvarą baigiamame publikacijų ciklą, skirtą šio miestelio garbingam jubiliejui pažymėti.

PANEMUNIO DVARAS

XV a. pabaigoje – XVI a. pradžioje Panemunio dvaras yra buvęs Vilniaus vaivadijos Anykščių pavieto, 1566 m. įėjusio į naujai sukurta Ukmergės pavietą, valsčiaus centras.

Dokumentais paremta Panemunio istorija prasideda XVI a. Valsčiaus centre buvo didelis dvaras. Jis stovėjo kairiajame Nemunėlio krante. Panemunio dvaras ir valsčius ribojosi su Fedoriškių, Kazliškio, Paliepių dvarais, Apaščios upe, Papilio dvaru, siekė Kurliandijos sieną, Čedasų dvarą bei Onušio miestelį. Galima manyti, kad Panemunis išaugo kaip strateginis punktas, todėl kad per jį galima buvo susisiekti su Livonija. Kraštotyrininkas A. Gaška sako, kad Panemunio pilis yra Biržų – Moškėnų forpostas, kuris buvo nukreiptas prieš Livoniją.

1598 m. Panemunio valsčius atiteko Jurgiui, Andriejaus sūnui, kunigaikščiui Masalskiui ir jo žmonai, Vilniaus paraktininkei Onai Aleknaitei Krivickaitei.

Mirus kunigaikščiui Masalskiui, jo žmona Ona išteka už Videniškių kunigaikščio Martyno Marcelijaus Giedraičio, kuris dalyvavo Salaspilio mūšyje. M. Giedraitis funduoja Augustijonų vienuolyną Panemunyje. Jo sūnus Mauricijus Kazimieras Giedraitis 1625 m. fundaciją praplečia, ir tuo laiku jau mini-

ma Martyno ir Mauricijaus bažnyčia, kuri tikriausiai buvo pastatyta 1620 m.

Manoma, kad dvaras iš kairės Nemunėlio upės pusės į dabartinę vietą persikėlė Oziemblovskiems nupirkus jį iš Giedraičių 1635 m. Oziemblovskių kelios kartos išsilaiko šiame dvare. 1687 m. pagal inventoriaus knygas Panemunio dvarą sudarė trys kompleksai: miestelis, dvaras ir palivarkas. Miestelyje tuo metu buvo 19 dūmų (kiemų). Jame buvo karčiama, išdo namas, maža muitinė, gyveno amatininkai: dailidė, siuvėjas, audėjas ir žvejys. Panemunio dvare stovėjo naujas gyvenamas namas šiaudais dengtu stogu. Namas buvo dviejų pusių. Abiejose pusėse buvo po keletą patalpų: dešinėje – pirkia ir kamara, kairėje – pirkia, kamara, kambarys – salė. Dvaro gyvenamojo pastato planas būdingas nedideliems dvarams, o Panemunis ir buvo toks, dažnai vadinamas dvarėliu, valda. Dar paprastesnis buvo ekonomo namas, kur priemenė skyrė kepyklą ir pirkia su kamara. Priemenėje buvo kamara su krosnimi javams džiovinti. Netoliese, tik daržų atskirtas – gamybinis sektorius.

1773 m. Panemunį gauna Ukmergės pakamorė ir pastalininkas, Salų, Lyduokių bei Žemaitėlių savininkas Mykolas Tadas Marikonis. Nuo šio laiko dvaras

išauga. XVIII a. pabaigoje – XIX a. pradžioje Kotryna Marikonienė ir sūnus atlieka dvaro rekonstrukciją. Šiuo laikotarpiu buvo pastatyti nauji dvaro rūmai. 1803 m. įkuriamas parkas.

Reikšmingiausias laikotarpis Panemunio istorijoje buvo XIX a. vidurys, kai dvarą nupirko Komarai. Teofilis Komaras laikomas dabartinių Panemunio dvaro rūmų statytoju. Istoriografijoje statybos darbų data užfiksuota 1850 m. Komarai tikriausiai rekonstravo senąjį pastatą, jį pailgindami, pristatydami oranžeriją, pakeisdami fontanus. Pastate buvo 26 patalpos, jose būta kolonų, skulptūrų iš gipso. Šie rūmai buvo reprezentaciniai. Rūmus tyrinėjęs A. Urbanskis tvirtino, kad kai kurie interjero savitumai verti dėmesio – ampyro ir Liudviko XV stiliaus salonai bei neogotiškas kabinetas, biblioteka, kuri greičiausiai buvusi kairėje pastato pusėje. Jis rašo: "Kambariuose buvo išdėliotas senas japoniškas porcelianas, būta didžiulio Sasų porceliano rinkinio ir labai seno graviruoto bei raižyto krištolo. Tarp senų sidabro ir bronzos dirbinių išsiskyrė didžiulis žinandolis, puoštas sidabrinėmis riterių figūromis..."

XIX a. viduryje Panemunio dvaro ūkis buvo pavyzdinis, o amžiaus pabaigoje šiek tiek smuko. Dvare buvo daug ir gerų pastatų, be to, jis garsėjo gerais gyvuliais. Žemės ūkio naudmenų dvaras turėjo 2723 dešimtines. Daugelis pastatų, pasiekusių mus, buvo statyti po 1898 m., kai po dalybų dvaras atiteko Krasickiams. Vietoj medinių pastatų buvo statomi akmens – mūro pastatai.

Dvaro sodybos reprezentacinį branduolį sudarė svirny, rūmų bei oranžerijos kompleksas parko teritorijoje. Teritorija baigėsi pilies kalnu ir bokštais – bastionais. Dvaro sodybą beveik iš visų pusių supo sodai, tyvuliavo tvenkiniai, o dalis teritorijos buvo aptverta tvora su geležiniais vartais.

1924 m. dvarą nupirko iš Amerikos grįžęs Osvaldas Lauciškis. Jis dvare buvo sukaupęs gausybę paukščių iškamšų. 1940 m. bolševikai dvarą nacionalizavo. Sovietmečiu dvare buvo mokykla, o ūkiniuose pastatuose buvo laikomi "Panemunio" kolūkio gyvuliai, grūdai. Dėl to dvaro aplinka smarkiai nukentėjo.

Lietuvai iškovojus Nepriklausomybę, dvaro pastatus susigražino teisėti šeimininkai Lauciškiai.

Albertas Medelinskas

IŠ POLICIJOS SUVESTINIŲ

Nuo liepos 16 iki 20 d. nubausti 23 neblaivūs piliečiai, 17 - už kelių eismo taisyklių pažeidimus, 1 - už chuliganizmą, 4 - už asmeninio turto vagystę. Šiomis dienomis kilo 1 gaisras.

* * *

16 d. gautas pareiškimas, kad 15-osios vakare Pakriaunių kaime moterį sumušė jos sugyventinis. Sumuštoji paguldyta į ligoninę.

* * *

Apie 12 val. 50 min. kelyje Kamajai - Salos užsidegė Kamajų žemės ūkio bendrovės šienapjovė. Nuostolis 2000 Lt.

* * *

Rokiškio gyventojui D.G. turguje iš kelnių kišenės neaiškiomis aplinkybėmis dingę pasas ir vairuotojo pažymėjimas.

* * *

J.D. iš Juozapavos kaimo Rokiškio "Rokitros" dirbtuvėse sumušė V.V.

* * *

17 d. Užumiškių kaime iš ganyklos dingę dvejų metų karvė.

* * *

18 d. Rokiškio Topolių g. užsidegė automobilis "Opel Omega". Įvykio vietos apžiūros metu po automobiliu rastas plastikinis indas su degaus skysčio liekanomis. Įtariamas tyčinis padėgimas.

* * *

Juodupėje pavogtas 1988 m. gamybos automobilis "Audi - 80". Nuostolis 16000 Lt.

* * *

Obelių Dariaus ir Girėno gatvėje Antanašės gyventojas A.K., sukdamas į kairę, nepraleido priešais važiuusio motociklo. Avarijos metu sužalotas motociklininkas.

* * *

19 d. kelio Keležeriai - Aleksandravėlė antrame kilometre nuo kelio nuvažiavo ir tris kartus apsivertė automobilis "Volkswagen Golf", kurį vairavo Meldučių kaimo gyventojas D.K. Įvykio metu sužalotas keleivis.

* * *

Antanašės kaimo gyventojas A.Š. pasiskundė, kad iš alaus baro Obeliuose kiemo pavogtas jo vyriškas dviratis.

HOROSKOPAS KITAI SAVAITEI

Ožiaragis

Gruodžio 22 - sausio 19 d.

Jeigu Ožiaragis neatostogauja, tai jo krūvis darbe padvigubės. Bet nesutarimai su partneriais bus sureguliuoti. Šeimoje kils ginčas dėl vaikų auklėjimo. Savijauta - puiki.

Vandenis

Sausio 20 - vasario 18 d.

Laukia tolimesnė kelionė. Tinkamiausia diena jos pradžia - antradienis. Ši diena taip pat optimali reklamos kampanijai pradėti. Netikėtai susipažinsite su patraukliu kitos lyties atstovu.

Žuvis

Vasario 19 - kovo 20 d.

Teks susiremti su piktadariu. Per ateinančias 7 d. nepasirašykite jokių dokumentų. Asmuo, kurį jūs seniai, bet, kaip atrodo, beviltiškai dievinatė, atsakys jums tuo pačiu.

Avinas

Kovo 21 - balandžio 19 d.

Laukia labai sėkminga savaitė. Ypač palankiai planetos išsidėsčiusios jūsų finansinėje padangėje. Su tuoktinais, atsidūrę ties skyrybų riba, iškilmingai nuspręs "viską pradėti iš pradžių".

Tauras

Balandžio 20 - gegužės 20 d.

Jautis turės išspręsti daugybę problemų. Pinigų, kurių tikėtis gauti, tikriausiai nesulauksite. Situacija taps nekontroliuojama, jeigu pasiduosite neigiamoms emocijoms. Stenkitės nepamesti galvos. Meilužių santykiai darosi itin šalti.

Dvyniai

Gegužės 21 - birželio 20 d.

Kažin ar pavyks išvengti streso ir nervų tampymo. Savaitės pabaigoje reikalai pagerės, kadangi pasikeis planetų konfigūracija jūsų astrologinėje padangėje. Pasistenkite nekonfliktuoti ir paklausykite kitos pusės argumentų.

Vėžys

Birželio 21 - liepos 22 d.

Nevertėtų imtis jokio darbo, jeigu kyla bent menkiausia abejonė, kad jį pavyks sėkmingai užbaigti. Jeigu yra tokia galimybė, paprašykite savaitės atostogų. Moteris turėtų šiek tiek sumažinti savo apetitą.

Liūtas

Liepos 23 - rugpjūčio 22 d.

Prasideda idealus naujų sumanymų įgyvendinimo laikotarpis. Palankiausia diena - liepos 21 - oji. Pasijusite esąs tikras Fortūnos numylėtinis. Tolima kelionė bus labai sėkminga. Gali būti, kad iškils amžina "tėvų ir vaikų" problema.

Mergelė

Rugpjūčio 23 - rugsėjo 22 d.

Daugelis Mergelių netikėtai gaus pinigų. Jeigu taip atsitiktų, būtinai duokite išmaldą duoneliaujančiai senutei. Užsimėgs naudinga pažintis su įtakingu asmeniu. Atrodo, kad jūs išgyvenate seksualinį sprogimą.

Svarstyklės

Rugsėjo 23 - spalio 22 d.

Svarstyklės gali žengti impulsyvų žingsnį, kurio padarinius sunku numatyti. Gali kilti turtinis ginčas. Stenkitės elgtis kuo diplomatiškiau. Savaitės pabaigoje patirsite audringų meilės nuotykių.

Skorpionas

Spalio 23 - lapkričio 21 d.

Apims žaisminga nerūpestinga nuotaika. Gresia pavojus, kad jūs pakeisite svarbius sutartinius įsipareigojimus ir patirsite finansinių nuostolių. Gausite žinią, kuri ilgam sušildys jūsų sužvarbusią sielą.

Šaulys

Lapkričio 22 - gruodžio 21 d.

Laukia įtempta savaitė. Galimos permainos, kurios nulems jūsų artimiausią ateitį. Atrodo, kad tarnautojui bus padidintas atlyginimas. Moterims garantuota sėkmė darbe ir asmeniniame gyvenime.

Dėmesio

Nuo šių metų liepos 17 dienos
kiekvieną penktadienį
ir šeštadienį
KAMAJUOSE
vyks šokiai. Veiks baras
(alkoholiniai gėrimai
parduodami iki 24.00 val.).

PRADŽIA 21.01 VAL.

**Kaina: Vaikiams 4 lt.
Merginoms 3 lt.**

EX TYALHEM

*Ne reikia suprasti,
Supranta
Tik mylinti širdis.*

Sutuoktųjų proga

**Žydrę Kuzminskaitę
Rolandą Ūrboną**

Sveikina

Tetos Elena, Aldona, Jūratė

KAIP APSAUGOTI AUTOMOBILĮ ?

Automobilių signalizacija tapo neatskiriama šiandienos mūsų gyvenimo Lietuvoje dalis. Gerai žinoma rusų liaudies patarlė: "Atsargų ir Dievas saugo". Turbūt niekam nekiltų mintis ginčytis, kas geriau: automobilis su signalizacija ar be jos ?

Padėtis Lietuvoje nepavydėtina. Iš kiekvienos dienos nusikaltimų suvestinių sužinome, kad per parą pavogta 13-16 automobilių... Ir tai tik oficiali statistika, o kiek dar tokių, kurie apie vagystę nepraneša... Kiek tokių, kurie laukia išganingo skambučio su pasiūlymu išpirkti savo nuosavybę... Beje, kartais po tokios operacijos savininkas lieka ir be automobilio, ir be pinigų. Tad gal geriau apsisaugoti pačiam? Reiktų mestelti keletą akmenukų ir į draudimo kompanijų daržą. Draudžiant automobilį, būtina apsaugos sistema, tačiau draudimo agentai mažai gilinaisi į apsaugos patikimumą. Anot jų, svarbu, kad pypsėtų. Visos draudimo kompanijos turi patikimų sistemų sąrašus. Tad lieka tik pasidomėti montavimo patikimumu. Prastai sumontuota gera sistema gali tapti masalu vagims, o ir pavojinga gyvybei (pvz., lenkimo metu ar greitekelyje staiga užsiblokuotų degimas ir t.t.).

KAIP IŠSIRINKTI TINKAMĄ APSAUGOS SISTEMĄ ?

1. Neskubėti. (Gerai apgalvoti, ar tikrai automobiliui reikalinga apsaugos sistema ; o gal pasitikėti savo laiminga lemtimi?)
2. Konsultuotis su draudimo kompanijos agentais. Jie taip pat nori, kad Jūsų automobilis būtų saugus.
3. Konsultuotis su specialistais. (Klausant stengtis suprasti, kur

tik reklama, o kur svarūs argumentai)

4. Pasirinkti apsaugos sistemos montavimo firmą (Pasiteirauti meistro rekomendacijų, pasikalbėti su žmonėmis, kuriems su montuota Jūsų išsirinkta sistema)

5. Paklausti, ar meistras turi gamintojo leidimą montuoti Jūsų pasirinktą sistemą.

6. Pasitikslinti, ar sistema sertifikuota Lietuvoje.

7. Pasiteirauti, kokias garantijas siūlo gamintojas bei montavimo firma.

8. Visas sąlygas aptarti iki montavimo pradžios.

Vytautas Stauga
Amerikos kompanijos CODE ALRM atstovas
Pabaltijo šalims

Rokiškio miesto seniūnija skelbia konkursą 147, 73 kv. m negyvenamosioms patalpoms, esančioms Aušros gatvėje 26, išnuomoti. Patalpos trečiame aukšte 102,59 kv. m kabinetai, 45, 14 kv. m bendro naudojimo. Apatiniuose aukštuose choreografijos mokykla.

Pradinė 1 kv. m kaina 14 Lt su PVM. Minimali nuomos sutarties trukmė - 1 metai.

Dokumentai priimami iki 1998 m. rugpjūčio mėn. 3 d. 16 val. adresu: Respublikos g. 94, Rokiškis, 202 kab.

Tel. 33571.

*Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vande-
nim, kalnais apklotum.*

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

NEPRIKLAUSOMAS ROKIŠKĖNŲ LAIKRAŠTIS

1998 m. liepos 21d. antradienis. Nr. 35. kaina 0,60 Lt.

ATSAKOMASIS LATVIŲ VIZITAS

Neseniai rokiškėnų delegacija lankėsi Jekabpilio rajone.

Šiandien į Rokiškį atsakomajam vienos dienos vizitui atvyksta Jekabpilio rajono valdininkų bei verslininkų delegacija, vadovaujama šio rajono tarybos pirminko Janio Raščevskio.

Svečius priims Rokiškio rajono meras Vytautas Mašulis, įvyks dalykiški pokalbiai savivaldybėje.

Po to latvių delegacija lankysis UAB "Lelijos" Rokiškio siuvimo fabrike, akcinėje bendrovėje "Obelių aliejus", Krašto muziejuje, Šv. Mato bažnyčioje, Kriaunų seniūnijoje.

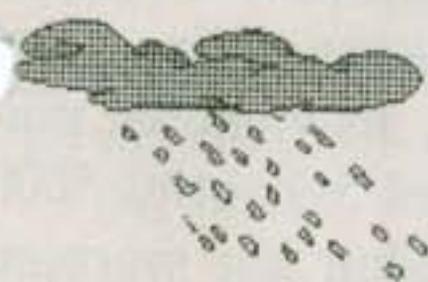
Rimantas Jurgelionis

Autoriaus nuotraukoje: latvių delegacijos vadovas, Jekabpilio rajono tarybos pirmininkas Janis Raščevskis.

ŽUVO PO MOTOCIKLU

Vaclovas Čeponis, gimęs 1928 m., liepos 19 d. motociklu grįžo iš medžioklės namo Panemunių kaime (Panemunėlio seniūnija). Motociklininkas tikriausiai iš pagrindinio kelio nepataikė į keliuką, nuvirto nuo šlaito ir buvo prispaustas motociklo. Jis rastas ryte jau negyvas. Nors dar nebuvo gauta ekspertų išvadų, tačiau tikėtina, jog žmogus užduso. Manoma, kad V.Čeponis buvo neblaivus.

Vitas Žitkus

ORAI

Šią savaitę vyraus Pietų vėjai. Temperatūra palaipsniui kils. Šiandien ji turėtų pakilti iki 24-29 laipsnių šilumos. Trečiadienį rytiniuose rajonuose perkops ir per 30 laipsnių.

Šiandien lietaus nenumatoma. Bet rytoj daug kur palis, griaudės perkūnija, galimas škvalas ar net kruša.

Antroje savaitės pusėje tokių karščių nebeturėtų būti. Bet dienos malonios - apie 19-25 laipsnius šilumos. Nors ir ne kasdien ir ne visur, bet trumpo lietaus, o gal ir perkūnijų, sulauksime.

K A L E N D O R I U S

Antradienis, liepos 21 d.

202 - oji metų diena.

30 - oji savaitė.

Saulė teka 5.10, leidžiasi 21.39.

Dienos ilgumas 16.29.

Vidurdienis 13.25.

Mėnulis - delčia.

Zodiako ženklas - Vėžys.

Danielius, Laurynas, Lionginas, Prakseda, Rimvydas, Rimvydė, Vaidilė.

Trečiadienis, liepos 22 d.

203 - oji metų diena.

30 - oji savaitė.

Saulė teka 5.12, leidžiasi 21.38.

Dienos ilgumas 16.26.

Vidurdienis 13.25.

Mėnulis - delčia.

Zodiako ženklas - Vėžys.

Dalius, Magdalena, Marija, Mantilė.

Ketvirtadienis, liepos 23 d.

204 - oji metų diena.

30 - oji savaitė.

Saulė teka 5.13, leidžiasi 21.36.

Dienos ilgumas 16.23.

Vidurdienis 13.25.

Mėnulis - Jaunatis, 16.45.

Zodiako ženklas - Liūtas.

Apolinaras, Brigita, Gilmina, Tarvilas.

MŪSŲ DIENOS - KAIP ŠVENTĖS,

arba tikri faktai su ironijos atspalviu

ATKERŠIJO

Nors rajono savivaldybė turi 100 proc. uždarnosios akcinės bendrovės "Rokiškio autobusų parkas" akcijų, tačiau valdininkams niekaip nepavyko suminkštinti parko direktoriaus B.Marmoko širdies. Šis už dainininkų, šokėjų, muzikantų nuvežimą į Pasaulio lietuvių dainų šventę prašė tiek pat, kiek ir iš visiškai jam nepažįstamų užsakovų.

Dėl to rajono valdininkai labai užsirūstino ir nutarė autobusų parkui pagrindinėms priemonėms įsigyti planuotas lėšas (38 tūkst. Lt) atiduoti savivaldybės ūkio tarnybai. Sako, pirk autobusus ir B.Marmoko nebeprašys, kad kitam tūkstantmety vežtų į kitą dainų šventę.

MUZIEJININKAMS - NETIKRA VERTYBĖ

Pasirodo, Rokiškis turi net du herbus - senąjį ir naująjį. Ši miesto seniūnija pasiliko sau, o senąjį, kuris, kaip po kiek laiko paaiškėjo, ne visai toks, koks turėtų būti ir kurio likutinė vertė 694,06 lito, nurašė. O kur nurašytą dėsi, jei išmest gaila? Atidavė muziejininkams. Įdomu, koki užrašą jie, jei sumanys netikrą vertybę eksponuoti, po ja priklijuos?

RIMTUOLIAI

Rajono valdyba leido išimties tvarka įregistruoti santuoką šešiolikmečiui merginai ir aštuoniolikmečiui vaikinui. Tokiam sprendimui ne tik jaunuolių tėvai pritaria, bet ir medikai, išdavę pažymą, kad abu sveiki lyg pavasariniai ridikai. Civilinės būklės aktų įrašų biuro vyr. inspektorei V.Milaknienei užteko pasakyti, kad santuoką įregistruoti yra rimta priežastis, ir visi valdybos nariai pakėlė rankas, net nepaklausę, kokia ta priežastis.

Sakau, ar man ko nors šitaip nepaprašius? Gal irgi nuskiltų?

PREZIDENTAS TAIP PAT UŽ ALŲ

Uždarnosios akcinės bendrovės "Lukoil - Baltija" degalinės kavinei Rokiškyje atimta teisė prekiauti alumi. Šiuo metu galiojantis įstatymas alumi draudžia prekiauti ne vien tose vietose, kur vairuotojai sustoja benzino, bet ir mūsų rajono poilsiavietėse. Mat Rokiškis ne kurortinis rajonas ir, kaip sakoma, nėra čia ko troškulių tokiu geru produktu malšinti.

Anot savivaldybės ekonomikos tarnybos vadovės J.Bražionienės, analogiškoje degalinėje Anykščiuose prekiaujama ir alumi, ir dar kai kuo stipresniu. Ji girdėjusi, jog net prezidentas V.Adamkus už tai, kad degalinėse alaus nestigtų. Bet, sako, tokia prekyba Rokiškyje labai nepatinkanti vietinei mokesčių inspekcijai. Jei ji snapo nekaišiotų, "kur nereikia", ir alaus būtų, ir biudžetui daugiau nubyrėtų.

Rajono meras V.Masiulis sakė irgi pritariaš prezidentui. "Alkoholio kontrolės įstatymas vietom juokingas", - pridūrė vadovas. Iš juokingų dalykų, aišku, reikia juoktis, tik blogai, kad, koks bebūtų įstatymas, jį reikia vykdyti.

IŠSIŠOKĖLIS

Rajono centrinės ligoninės, šventosios jubiliejų, darbuotojams iš sutaupytų lėšų (metų pradžioje sutaupyta per 100 tūkstančių litų) buvo išmokėtos premijos. Nuskriaustas liko tik vyriausiasis gydytojas - save premijuoti nei šis, nei tas. Tuomet iniciatyvos ėmėsi ligoninės stebėtojų taryba. Jos nutarimas paskatinti vadovą atsidūrė rajono valdyboje, o ši, aišku, buvo geraširdė - leido vyriausiajam gydytojui išmokėti 50 proc. tarnybinio atlyginimo dydžio premiją, neviršijant skirto mokes fondo.

Vienas valdybos narys per posėdį pasirodė tikras išsišokėlis. Jis paklausė, ar ligoninė pakankamai turi įrengimų ir ar už tuos sutaupytus pinigus buvo galima juos pirkti. Jam buvo atsakyta, kad įrengimus ligoninė galėjusi pirkti.

Bet jubiliejus, patys suprantate, yra jubiliejus.

SKIRTINGI INTERESAI

Dar prieš mūsų krašte pasirodant septyniems broliams miegantiems, nuo kasdienių darbų atitrūkę miestelėnai plustelėjo prie ežerų, upių ir kitų vandens telkinių. Kas tarp bangelių pliuskenosi, kas saulutės spinduliais savo išbalusius kūnus spalvino, o kas toliau nuo žmonių akių slėpėsi - lindo į miško gilumą tik jiems vieniems žinomų reikalų tvarkyti.

Nežinia, kuriems geriau sekėsi, bet vienam poilsiautojui tikrai nepasisėkė. Stovėjimo aikštelėje prie Vyžuonos ežero jis savo japonišką automobilį rado supjaustytomis padangomis, be magnetolos, pažibinio ir dokumentų.

Tad drąsiai galima daryti išvadą, kad į gamtą kiekvienas traukiame skirtingų interesų vedini.

PROFESIONALUMAS

Žinios, įgūdžiai, patirtis daug nesveria, todėl, jei jų turi, nešioti nesunku. Minėti dalykai kartais labai praverčia.

Tik profesionalas, matyt, darbuosi viename iš daugybės garažų Rokiškyje. Neaišku pro kur įlindęs, nes durų užraktas liko nesugadintas, jis išsinešė daug vertingų daiktų: šampūno, muilo, polietileno maišelių, automobilio oro filtrų...

Telieka spėlioti, ar vagiui užteks profesionalumo visa tai saugiai paslėpti, kad nė šuo nesulotų. Šunų rajono centre daug.

Vietoj išpažinties

MANO ŽMOGAU...

Bar, bar, bar - į miegamojo lango stiklą...

Jau toks įprastas tapo šis barbenimas, o širdis, atrodo, vėl iki kulnų ritasi. Šoku lyg spyruoklė iš lovos, net akyse sumirguliuoja. Tuo atsklėsiu duris, tuoj įsiūbuos jis... Jei ne visai "sotus", tai bus pasipūtęs, valdingas, piktas. Papriekaištaus, kodėl taip negreit atsivėrė jo namų durys, kodėl automobilis ne garaže. Jei "prisisotinęs" - tai kaip nupešiotas žvirblėlis: ilgai linguos ant virtuvės kėdės, ilgai krapštys nuo savęs išvoliotus drabužius. Atsliūkins į lovą, pabandys paglostyti mano galvą ir po kelių minučių užknarks, tarsi pranešdamas, kad visi šios dienos darbai padaryti.

Basa nušlepsi į virtuvę. Laikrodys rodo jau gerokai po vidurnakčio. Dieve, pagalvoju, gultis ar imtis kokio darbo? Prieš keletą metų kurdavau planus, kokią kalbą išdrošiu jam išsipagiriojus, kokią sceną iškelsiu jo sugėrovui ar sugulovei, kaip jį namo parsitempsiu.

Dabar mano kūnas ir siela merdėja. Aš nieko nebenoriu. Tik ramybės, ramybės... Vis dažniau prisimenu kažkieno pasakytus žodžius: "Nesistenk pakeisti to, ko pakeisti neįmanoma".

Pavargau. Pabėgti? Ne. Vaikai užaugo, mano galva ima balti. Jis - mano vyras, mano vaikų tėvas. Alkoholikas. Skaudu ir gėda ištarti šį žodį, bet tai šventa tiesa.

Vėl: bar, bar, bar... Pažadai išsipagiriojus... Kiek jau metų tai tęsiasi?

"Mano žmogau, ar tu dar nepavargai?" - klausiu ir raminu save mintimi, kad kada nors sugrįši toks, kokį pažinau jaunystėje...

Angelė

Alkoholis temdo žmogaus sąmonę, migdo jo sąžinę, alkoholio veikiamas žmogus kvailai elgiasi. Įprotį svaigintis alkoholiu sukelia noras užslopinti sąžinės balsą. Devynios dešimtosios visų nusikaltimų, kurie purvinom dėmėm nusagsto žmogų, įvykdomi alkoholio poveikyje.

L.Tolstojus

ŽINOSI-PRAVERS

Maksimali alkoholio koncentracija kraujyje būna praėjus 0,5 - 1 val. po išgėrimo. Ji priklauso nuo alkoholio stiprumo ir maisto produktų, kurie tuo metu valgomi. Valgant riebesnį maistą, alkoholis lėčiau patenka į kraują.

Net ir nedidelis alkoholio kiekis sutrikdo judesių koordinaciją, beveik visiškai pranyksta įgyti įgūdžiai, pvz., laikytis ant vandens ir kt.

Išgėrus tik 25 g degtinės ar bokalą alaus, sutrinka vairuotojo jautrumas spalvoms. Iš pradžių raudona ir žalia atrodo kaip tamsios spalvos, o vėliau jų visai nebeskiriam.

REIKIA VALIOS IR PASTANGŲ

Anot daktaro Emilio Subatos, alkoholiniai gėrimai lydi mus visur. Jie neišvengiamai asocijuojasi su iškilmingomis progomis, laisvalaikio, atostogomis, vaišingumu. Jeigu anksčiau alkoholiškai buvo nedorovingi, blogi, ydingi žmonės, kuriuos reikia bausti ir perauklėti griežtomis priemonėmis, tai dabar įsitvirtina alkoholizmo, kaip ligos, koncepcija. Gerėniam dažniausiai nepadeda tik pasakymas "nustok". Geriančiam nesvarbu, kas prašo: medikai, artimieji ar draugai. Sėkmingam gydymui ypač reikalinga sergančiojo valia bei pastangos.

Visuomenėje susiformavęs visiškai neteisingas sergančiojo alkoholizmu stereotipas. Jis turi karikatūrinių bruožų - nesiprausęs, nesiskutęs, galbūt neturintis kur gyventi, geriantis odekoloną, mėlyna ar rausva nosimi. Tai visiškai klaidinga nuomonė. Toks girtaujančio tipas - tai ilgo ligos proceso, galbūt trukusio 20 - 30 metų, pasutinė, kaip medikai sako, terminalinė stadija.

Alkoholizmu serga visų visuomenės sluoksnių žmonės: turtingi ir vargšai, moterys ir vyrai, išsilavinę profesoriai, patys valingiausi sportininkai, garsūs gydytojai ir menininkai. Skirtumas tik tas, ką geria, su kuo ir kur geria. Vieniems pavyksta ligą slėpti dešimtmečiais, kitiems ji išlenda it yla iš maišo.

Pateikiame patį trumpiausią, pasaulyje plačiai žinomą diagnostikos testą.

1. Ar jūs kada nors galvojate, kad reikėtų sumažinti alkoholinių gėrimų vartojimą?

2. Ar aplinkinių kritika alkoholio vartojimo atžvilgiu jus kada nors erzino?

3. Ar jautėte kada nors kaltas dėl alkoholinių gėrimų vartojimo?

4. Ar esate kada nors ryte pirmiausia išgėręs tam, kad nusiramintumėte ir pagerintumėte savijautą?

Jei nors į du klausimus atsakėte "taip", yra rimtas pavojus, kad turite alkoholizmo simptomų. Nenumokite į klausimus ir atsakymus ranka kaip į nerimtus ir nepatikimus.

Vietoj išpažinties

MANO ŽMOGAU...

Bar, bar, bar - į miegamojo lango stiklą...

Jau toks įprastas tapo šis barbenimas, o širdis, atrodo, vėl iki kulnų rita. Šoku lyg spyruoklė iš lovos, net akyse sumirguliuoja. Tuo atsklėsiu duris, tuoj įsiūbuos jis... Jei ne visai "sotus", tai bus pasipūtęs, valdingas, piktas. Papriekaištaus, kodėl taip negreit atsivėrė jo namų durys, kodėl automobilis ne garaže. Jei "prisisotinęs" - tai kaip nupešiotas žvirblėlis: ilgai linguos ant virtuvės kėdės, ilgai krapštys nuo savęs išvoliotus drabužius. Atsliūkins į lovą, pabandys paglostyti mano galvą ir po kelių minučių užknarks, tarsi pranešdamas, kad visi šios dienos darbai padaryti.

Basa nušlepsių į virtuvę. Laikrodis rodo jau gerokai po vidurnakčio. Dieve, pagalvoju, gultis ar imtis kokio darbo? Prieš keletą metų kurdavau planus, kokią kalbą išdrošiu jam išsipagiriojus, kokią sceną iškelsiu jo sugėrovui ar sugulovei, kaip jį namo parsitempsiu.

Dabar mano kūnas ir siela merdėja. Aš nieko nebenoriu. Tik ramybės, ramybės... Vis dažniau prisimenu kažkieno pasakytus žodžius: "Nesistenk pakeisti to, ko pakeisti neįmanoma".

Pavargau. Pabėgti? Ne. Vaikai užaugo, mano galva ima balti. Jis - mano vyras, mano vaikų tėvas. Alkoholikas. Skaudu ir gėda ištarti šį žodį, bet tai šventa tiesa.

Vėl: bar, bar, bar... Pažadai išsipagiriojus... Kiek jau metų tai tęsiasi?

"Mano žmogau, ar tu dar nepavargai?" - klausiu ir raminiu save mintimi, kad kada nors sugrįši toks, kokį pažinau jaunystėje...

Angelė

Alkoholis temdo žmogaus sąmonę, migdo jo sąžinę, alkoholio veikiamas žmogus kvailai elgiasi. Įprotį svaigintis alkoholiu sukelia noras užslopinti sąžinės balsą. Devynios dešimtosios visų nusikaltimų, kurie purvinom dėmėm nusagsto žmogų, įvykdomi alkoholio poveikyje.

L. Tolstojus

ŽINOSI- PRAVERS

Maksimali alkoholio koncentracija kraujyje būna praėjus 0,5 - 1 val. po išgėrimo. Ji priklauso nuo alkoholio stiprumo ir maisto produktų, kurie tuo metu valgomi. Valgant riebesnį maistą, alkoholis lėčiau patenka į kraują.

Net ir nedidelis alkoholio kiekis sutrikdo judesių koordinaciją, beveik visiškai pranyksta įgyti įgūdžiai, pvz., laikytis ant vandens ir kt.

Išgėrus tik 25 g degtinės ar bokalą alaus, sutrinka vairuotojo jautrumas spalvoms. Iš pradžių raudona ir žalia atrodo kaip tamsios spalvos, o vėliau jų visai nebeskirama.

REIKIA VALIOS IR PASTANGŲ

Anot daktaro Emilio Subatos, alkoholiniai gėrimai lydi mus visur. Jie neišvengiamai asocijuojasi su iškilmingomis progomis, laisvalaikiu, atostogomis, vaišingumu. Jeigu anksčiau alkoholiškai buvo nedorovingi, blogi, ydingi žmonės, kuriuos reikia bausti ir perauklėti griežtomis priemonėmis, tai dabar įsitvirtina alkoholizmo, kaip ligos, koncepcija. Gerenciam dažniausiai nepadedą tik pasakymas "nustok". Geriančiam nesvarbu, kas prašo: medikai, artimieji ar draugai. Sėkmingam gydymui ypač reikalinga sergančiojo valia bei pastangos.

Visuomenėje susiformavęs visiškai neteisingas sergančiojo alkoholizmu stereotipas. Jis turi karikatūrinių bruožų - nesiprausęs, nesiskutęs, galbūt neturintis kur gyventi, geriantis odekoloną, mėlyna ar rausva nosimi. Tai visiškai klaidinga nuomonė. Toks girtaujančio tipas - tai ilgo ligos proceso, galbūt trukusio 20 - 30 metų, pasutinė, kaip medikai sako, terminalinė stadija.

Alkoholizmu serga visų visuomenės sluoksnių žmonės: turtingi ir vargšai, moterys ir vyrai, išsilavinę profesoriai, patys valingiausi sportininkai, garsūs gydytojai ir menininkai. Skirtumas tik tas, ką geria, su kuo ir kur geria. Vieniems pavyksta ligą slėpti dešimtmečiais, kitiems ji išlenda it yla iš maišo.

Pateikiame patį trumpiausią, pasaulyje plačiai žinomą diagnostikos testą.

1. Ar jūs kada nors galvojate, kad reikėtų sumažinti alkoholinių gėrimų vartojimą?

2. Ar aplinkinių kritika alkoholio vartojimo atžvilgiu jus kada nors erzino?

3. Ar jautėte kada nors kaltas dėl alkoholinių gėrimų vartojimo?

4. Ar esate kada nors ryte pirmiausia išgėręs tam, kad nusiramintumėte ir pagerintumėte savijautą?

Jei nors į du klausimus atsakėte "taip", yra rimtas pavojus, kad turite alkoholizmo simptomų. Nenumokite į klausimus ir atsakymus ranka kaip į nerimtus ir nepatikimus.

PRO atvira langa

Rimtu, ironišku ir linksmu žvilgsniu

JIS IR JO KOMANDA - PRIEŠ NUSIKALTĖLIUS

STASYS MELIŪNAS, su pagyriu baigęs Kauno milicijos mokyklą, 1983 metų spalio 1 dieną tapo operatyviniu darbuotoju. Jaunas leitenantas į miliciją atėjo kupinas ryžto ir energijos. (Pasak jo paties, dabartiniai bakalaurai neretai prašo nesunkaus ir nesudėtingo darbo) Po dvejų metų S.Meliūnas įstojo į TSRS VRM Minsko aukštosios milicijos mokyklos Vilniaus fakultetą, kurį taip pat sėkmingai baigė. Šiuo metu jis - rajono policijos komisariato kriminalinės policijos komisaras inspektorius, laikinai einantis komisariato vadovo pareigas.

Profesionalų kriminalistą, aktyvų spaudos talkininką šiandien kalbina "Pragiedruliai".

- Birželio 19 - osios naktį į vieną iš Jaunystės gatvės butų pro langą buvo įmesta kovinė granata. Skeveldros merginai sužeidė koją. Po poros savaičių sulaikyti įtariamieji Aurimas Rinkevičius ir Justinas Svirkys. Kaip taip greitai pavyko išaiškinti teroro akto dalyvius?

- Galiu užtikrinti, kad nusikaltėliai surasti be jokių atsitiktinumo elementų. Buvo atlikta daug operatyvinių priemonių. Atitinkami veiksmai derinti su generaline, apylinkės prokuratūromis. Ranka rankon dirbta su VRM, Panevėžio VPK specialistais. Suprantama, vedančioji akis atskleidžiant nusikaltimą buvo vietos kriminalistų komanda.

- Rokiškio kriminalistai išaiški-

na didžiąją dalį sunkių nusikaltimų. Kaip tai pavyksta?

- Didžioji dalis - tai dar ne visi nusikaltimai. Negalime pasakyti, kas pavogė didžiulį kiekį spirito, kurį saugojo prokuratūra, daug neaiškumų prieš dvejus metus nužudyto Kalvelio byloje. Tiesa, neseniai šią operatyvinę bylą peržiūrėjau. Kilo tam tikrų minčių, jas reikės realizuoti. Anksčiau ar vėliau, bet nusikaltimo aplinkybės ir kiti dalykai turėtų paaiškėti. Kolektyvas arba komanda, kaip ją vadinu, kart tobulėja, semiasi tirties. Aiškinant sunkius nusikaltimus, tenka sutelkti visas jėgas, sukoncentruoti žinias. Kriminalistai dirba labai įtemptai, nes beveik tuo pačiu metu jiems tenka aiškinti ir kitus, smulkesnius, nusikaltimus. Kartais įtakos turi laimės faktorius, tačiau negalima sakyti, jog mes tik ir laukiame, kol nusišypsos Fortūna. Dažniausiai ji šypsosi tada, kai dar-

bas dirbamas profesionaliai.

- Ar kada teko skaudžiai pralaimėti?

- Apsukrūs nusikaltėliai yra apgavę, suklaidinę. Ne visus juos pavyksta sulaikyti, nes nusikaltėliams kartais netiesiogiai iš policijos pareigūnų pavyksta gauti kai kurią informaciją, jie domisi mūsų darbo specifika. Tačiau komanda tokiais atvejais vis labiau grūdina, todėl panašių dalykų, kad nusikaltėliai, pavyzdžiui, paspruktų iš mūsų aki-račio, pasitaiko rečiau. Nusikaltimą padaręs žmogus dažniausiai yra silpnesnėje pozicijoje. Tačiau net ir lošiant šachmatų partiją su silpnesniu varžovu, būtina įvertinti jo galimybes, kitaip atsiranda tikimybė pralaimėti.

- Gal ir nepatogu to klausti, bet vis dėlto: ar nemanote, kad granatos sprogdintojų sulaikymas - jums svarus plusas užimti komisaro vietą?

- Mūsų tikslas buvo sulaikyti įtariamuosius. Tuo metu mintys tik apie tai ir sukosi. Apie kitką nebuvo kada galvoti. Turbūt visi supranta, kad policija nusikaltėlius gaudo ne dėl savo įvaizdžio ar kieno nors asmeninių ambicijų. Pagrindinis tikslas - kad visi gyventų ramiai, nepatirtų fizinių, moralinių kančių, materialinių nuostolių.

- Teko kalbėti su daugeliu Jūsų kolektyvo narių. Jie sakė: "Kam mums naujas, iš kažkur atvežtas komisaras, jei turim savą, kuris seniai susipažinęs su komisariato struktūra, įvairių padalinių darbu, žino, kokias funkcijas turi

Nukelta į 4 puslapį.

